

*Arne Falkanger beiser flagget.
Magna Kjelland (tilv.) Foto: Magne Haave*

Vi starter frisk og ut-
hvilt og innrømmer gjerne
at vi går baklengs ut av
hytta for å få med alt. Vi
går i retning Trollheims-
hytta over Geithetta og
snur oss alt i ett for å ka-
ste et siste blikk på Jøl-
dalshytta, på den hvite
røyken som stiger opp av
pipa. Jølvatnet som lig-
ger der skinnende blankt,
kritthvit klevask som vif-
ter muntert i vinden.

Snart er vi oppe på
Geithetta, utsikten er ne-
sten hypnotiserende. Mørk
og dyster går Trollhetta
ned i Svartådalen, opp
etter Langfjellet klynger
bjørka seg fast. Selve fjel-
let skinner i alle brune og
grønne toner. Oppover
Geithetta følger snøen oss

i år, men opp mellom snøflekkene stikker isranunkelen og små-
søten hodet opp. Å, vi møter mye vakkert på veien. Hele fjellet
blomstrer i alle regnbuens farger. Alt i ett må vi fram med fjellfloraen
for å finne navn på alt det vakre. På toppen kaster vi et siste blikk
rundt oss og blir fylt av dyp og inderlig takknemlighet over hva
fjellet gir oss. Vi får venner for livet i menneskene vi møter her oppe.

Dette skulle egentlig være en hyllest til Magna og Jøldalshytta,
men jeg måtte benytte anledningen til å ta med hele Trollheimen.

Den følelsen som strømmer gjennom oss når vi står på Geithetta,
Trollhetta, Snota eller en annen topp, kan ikke beskrives, mektig
og storslagent ligger et stykke Norge foran oss, og vi er ikke flau
over å innrømme at tårene presser på og at vi har en klump i halsen.

HELGE OLSEN

Et dansk TT-medlems opplevelser

Så var tiden igen inde for den årlige tilbagevendende Norgestur. I
år var der desværre kun en uge til rådighed og det manglede ikke
på gode råd og vejledninger fra slægt og venner, som f. eks.: «En
uge er da alt for kort tid. Vil du give alle de penge ud for kun en
uge? Det skulle du vente med til næste år.» O.s.v. Jo vist vilde jeg
langt og alle disse stakler, hvoraf de fleste aldrig havde fornemmet
den «duft af fjell», der allerede på perrongen i Oppdal slår en i møde.
Hvorfor nu i Oppdal? Dufter Fyr, birk og ene m. m. ikke andre
steder i Norges land? Naturligvis gør de det, men når man efter
dagturen gennem Sverige, kravler i sovevognen i Oslo, så vil Oppdal
blive stedet, hvor de første indtryk af ferielandet melder sig. Tilbage
til staklerne. De viste slet ikke, hvad de talte om. Det gjorde DSB's
rejsebureau i København tilsyneladende heller ikke. De gav mig
nemlig billet til sovevognsforbindelsen Oslo—Trondheim 19.40 istedet
for til toget 21.10 fra Oslo. I hvilket min gode ven og norgesspecialist
P. Boesen skulle tilbringe «nattens besværligheder», evt. kun afbrudt
af lobescoves i Hamar. Nu, min billet kunne ikke ændres, så jeg
steg ombord i mit tog, medbringende en sæk, der viste sig umulig
at anbringe i den med kufferter stoppede sovekupe. Men af en eller
anden uforklarlig grund ordnes alting til sidst. Det skete også denne
gang. Mine rejsefæller var som sædvanligt flinke og hyggelige og
snakken gik muntert i sidegangen. En arkitekt fra Trondheim havde
inden Eidsvoll fortalt mig om sin udmærkede Københavnstur. Stak-
kels mand tænkte jeg, da mine egne ønsker var at komme langt væk
fra samme udmærkede by.

Nu fortalte jeg ham (stolt), hvordan jeg de sidste 12 år havde travet rundt i dovre-, trollheims- og syltraktene og hvor glad jeg havde været for TT's dejlige hytter. Han kendte ingen af dem. Så nu er man klar over at der stadigvæk findes hédninger i nord. Efter at have besvaret et par spørgsmål, vedr. den alm. danskers indstilling til fællesmarkedsplanerne, kom vi til sengs, hvor man snart sov sødeligt og trygt, idet man havde lagt sin skæbne i konduktørens hånd. Der lå den så godt at han et øjeblik efter stod i døren og meddelte: «Oppdal om 20 minutter». Oppdal igen, hyggelig at gense, duften var der og der var tid nok til at indsnuse i, for klokken var kun 4.30. Jeg var klar til at drage af gårde straks, men forskellige vanskeligheder skulle først overvindes. Først skulle min rejsefælle ankomme, dernæst skulle vi snakke lidt med lokalkendte folk angående vores «planlagte» rute. Først måtte den søvnige, men meget hjælpssomme assistent ved billetlugen holde for. Viste han om Dindalshytta var stengt? Vi ville tage drosje til Driva og gå Driva—Dindalshytta.

Han mente at hytta var stengt, men var ikke ganske sikker i sin sag. En mand fra byen, der i mellemtiden var kommet til, mente at vide at hytta ikke var stengt. TT havde overtaget den, alt var i orden, hytta åben. Stillingen var nu uafgjort så vi konsulterede rutebilchaufføren på kristiansundsbilen, der nu var kørt frem. Ikke var han ganske sikker, men mente dog at var den ikke stengt, var den nok åben, men spørg den «kombinerede», var hans råd. Den «kombinerede» fastslog straks at hytta var stengt.

Godt! Så ikke på eventyr over Pershø, men med bil til Lønset og herfra til fods til Dindalen. Vejret var fint. Solen skinnede fra en skyfri himmel.

Kaffekedlen med morgenkaffen snurrede, så snart vi var fri af kørevejen. Hytta var stengt! Hvad nu? Tilbage til Lønset? Til Loennechenbua? Jenstad eller Middagshjellen. Vi valgte at prøve om der var mulighed for overnatning på Veggseter, der ligger mellem Dindalshytta og Jenstad. Det var et godt valg. Seterens beliggenhed ved et dejligt vand, Storvatn, var ualmindelig koseligt. Budeia modtog os godt og vi fik rigget to senge til i en gammel bu. Det kneb lidt med døren. Huset passede ikke rigtigt til den; men det gav os

Fin stand. Snøhetta bak.

Foto: Einar Møller

den oplevelse at 3 dejlige får (sau) hjalp os med aftensmaden. De spiste saltet og vi æggene. Sæteren kunne levere os mælk og brød, så der var ingen nød. Om aftenen lånte vi båd og fiskede. Jo, fiskede gjorde vi og fangede ikke fisk, men et stort hvidt brød der flød af sted med strømmen. Det blev båret i procession til sæterens sultne galt, der allerede havde fortæret to pakker dansk rugbrød. Hvor brødet kom fra bliver et indre norsk anliggende. Dem vi spurgte havde ikke brød ude at sejle, men gettede på at en eller anden havde fået for meget i sækken sin. Vi leverede sæteren smørreost fra Danmark, indeholdende rejer, annanas o. lign. Det gav anledning til megen snak om at ødelægge den gode ost.

Vi blev på stedet næste dag med, for at «samle kræfter» til turen til Gjóra. På Jenstad, der skulle have været vort næste opholdssted, var der sket det sørgelige at konen var død og skulle begraves en af de nærmeste dage, så de modtog ikke gæster. Alt står jo desværre

ikke i «Til Fots». Turen nedover mod Jenstad blev en stor oplevelse. De fire dale med de fire elve, der mødes i et vældigt, vildt og voldsomt natursceneri var hele rejsen værd.

Nu kunne vi have valgt ruten til Vangshaugen og derfra til Romfo i Sunndalen, men hvad er en norgestur uden Gjevilvasshytta, der med sin beliggenhed og indretning altid giver den besøgende fred og harmoni i sindet. Hvor tit har vi ikke her hjemme i de lange vinteraftener genopfrisket gamle minder ved hjælp af farvelysbilleder, og altid vækker Okla beundring hos tilskuerne, når det står med en sky lagt som en ring om toppen, spejlende sig i søen. Altså til Gjøra og til rutebilen. Som vi nu stod ved samvirkelaget og ventede, blev ens opmærksomhed straks henledt på en ejendommelig vinduesudstilling i forretningen. Den bestod hovedsagligt af 2 store udstopede vildkatter.

Hvorfor har man slæbt sådan et par bæster til denne lille fredelige bygd, var vores første tanke. Det havde man heller ikke, for der stod nemlig under misserne at de var skudt i Gjøra 1962. Adskillige turistbøger fortæller om okser. Disse bøgernes medarbejdere har vist ikke været i Gjøra, men turismen må heller ikke hæmmes. Tænk på et skilt med teksten: «Gå en tur i fjellet og se vildkattene.»

I forbindelse med de vilde dyr, kommer jeg i tanke om en lille bjørnesnak jeg engang havde med Herlof Stuedal. Vi sad i hans stue og smagte på det hjemmebryggede øl, mens han fortalte om den gamle pilgrimsvej, der havde passeret Stugusjøen og om de vejfarendes strabadser, sygdom og angst for vilde dyr. Jeg spurgte om der stadig fandtes bjørn. Der findes bjørn her, lød svaret. Selv om der ikke er mange tilbage. De er vel ikke så store jeres bjørne her på egnen, fortsatte jeg. Lang pause. Så kom det mens et lille smil spillede om Stuedals mund: «Store nok til dig». Nu, vi stod altså i Gjøra og ventede på bilen, der skulle føre os til Ålbubro, hvor operation Gjevilvass skulle begynde. Bilen kom. Vi kom med og stod efter en flot køretur gennem et enestående landskab, ved Ålb. Første etape er til oset, hvor vi også denne gang kogte kaffe supleret med lidt aftens, da middagen på hytten nu var et uopnåeligt gode.

Vi mindedes gamle dage, hvor båden gik herfra op over søen helt til Vassenden. Den kunne vi godt have brugt nu. Egnen her

langs elven og søen bebygges hastigt, således at man hvert år tydeligt ser at civilisationen trænger længere og længere ud. Det er en udvikling der ikke kan standses og man bør vel glæde sig over at folk kommer ud, hvor der er godt at være. Parkeringspladsen på «Gjevilvass» chokerede os først, men ved nærmere omtanke ser man TT's erkendelse af, at udviklingen ikke kan standses. Det hænder vel iblandt at en bilejer kan være et flinkt og hæderligt menneske. For mange fjellfolk vil det at gå en sådan bilvej være noget af en fallit-erklæring og man ville være luft for manden, der går uden for de mærkede ruter. Men for en fremmed, der ad denne vej har mødt Trollheimens storslåede natur. For ham bliver den aldrig kedelig at gå. Det giver et lille sug i mellemgulvet, når Okla, Gjevilvasskammene, Blåhø, Thyrikvamfjell dukker op, og tanker begynder at indfinde sig. Er der meget vand i Gravbekken? Hvor stor er snefonnen på Mellomfjell? Mon den botaniske have er helt forsømt? Skal man over Trollhetta i år, eller skal man omskrive Herlof Stuedals ord om bjørnen til: «Geithetta er stor nok til dig». Var der nogen der sagde Svartådalen, fy føj da. Nok er man fra 1918, men ikke Svartådalen endnu. Ad den vil jeg vandre til Trollheimshytta når alderen forbyder mig at kravle over toppene. Måske bliver der til den tid ikke nogen oplevelse ved Folldalen, da rygten taler om vejarbejde, oversvømmelse og naturligvis kraftværk. Væk med de mørke tanker og frem med en munter oplevelse nu da vilde dyr er kommet til at præge beretningen. Det var sommeren 1960 på Trollheimshytta, hvor vi en stille aften sad i det fri og nød aftenpiben, da med et alletiders forfærdelige spøgelse foer forbi. Det viste sig at være en ungtyr der bag hytten i et anfald af ungdommelig kådhed havde taget vasketøjet på langs, så den gemt bag et lagen gik tværs gennem indhegningen. Lidt efter passerede den fnysende og frådende hytten igen, uden lagener. Vild panik. Gårdsgutten optog jagten med et beskedent stykke tovværk i hånden. En danske der hjalp ham, faldt foran bæstet da det for 3. gang gik rundt om hytten i galop. Han hed senere ved pejsen, kun toreadoren.

Kl. ca. 9.00 var vi fremme ved hytta, fik et godt rum, blev vasket, hvorefter vi med et veltilfreds suk sank ned i de dejlige stole ved pejsen, medbringende en stor kande kaffe, samt pipe og tobak.

Pejsen er et farligt sted for sandheden. Her glemmes dagens vanskeligheder meget hurtigt og man kommer meget let til at forherlige sine bedrifter, såsom: «Næh der» var ikke særligt langt, jovist var der stigning, men det var let klaret. Man glemmer at fortælle, hvordan man ikke kan forstå hvor turisthytterne har gemt sig, indtil man lærer at kende sin begrænsning og lægger 2 timer til de opgivne tider. Vi besluttede at holde hviledag på stedet, og sikken en hviledag, vi fiskede, vandrede rundt i myr og birkekrat, skød genvej og kom over toppen på Thyrikvamfjell. Ja vi nød rigtigt livet og gav f . . i det hele som svenskerne siger. Indtil en frygtelig tanke meldte sig: Hvad om vi kom for sent til middagen. Af sted over stok og sten.

Middag havde vi ikke spist i 4 dage. Det skader ikke, men alligevel Det lykkedes os at komme ned til fiskebollerne. Jeg troede ikke jeg likte fiskeboller, men det må være fejlhuskning efter som et anseligt antal forsvandt som dug for solen.

Efter dette lette aftensmåltid tilbragte vi en rolig nat, så da morgenen kom kunne generalstaben vedtage at jeg skulle sendes hjem fra Kåsa. Halvdelen af staben. Det var mig. Var ikke helt enig om ruten.

Okla er pæn at se på, men der er mye sten på dens ryg. Om aften havde jeg konspirert i et forsøg på at blive seilet til Vassenden af gårdsgutten, men havde ikke fået noget beroligende svar, da gårdsgutten ikke godt kunne undværes så længe. Vertinna ordnede imidlertid klart og bestemt sagen: «Morgen, pent vejr, I skal over Okla, båten sejler om en halv time. I skal have regningsblokke med til Kåsa, god tur.» Denne bestemte facon lammede mig i den grad, at jeg først rigtigt kom til mig selv på Kåsa, hvor jeg blev modtaget med følgende ord: «Du har ikke betalt din regning på Gjevillvass. Den kan betales her, velkommen.»

Undertegnede mente at hans rejsefælle havde betalt det hele osv. I stuen på Kåsa om aftenen blev situationen dog udnyttet til det yderste af samtlige forsamlede. Man mente ikke at jeg slap over grænsen. Bedre blev det ikke da kartoflerne til middagen var forsvundet, sandsynligvis læsset af et forkert sted i dalen, så mente flere at en dansker der ikke betaler sine regninger ligeså godt kunne have taget kartoflerne. Ak ja! Det må ikke glemmes at turen over

Okla er alt besværet værd og vi ydede den også fuld rettfærdighed ved at gøre holdt og nyde udsigt og ro, hvor vi syntes den fortjente det. Det er trods alt disse ophold, der giver belønningen for besvær og slid med at nå op. Jeg læste som barn en beskrivelse af fjeldture i Jotunheimen og jeg hæftede mig især ved en bestemt vending i denne beskrivelse, der lød noget lignende som følgende: «Først når du er over kanten får du din belønning.» En vending hvis mening først længe efter skulle stå klart for mig. Da vi havde gået ca. $\frac{1}{3}$ af turen mødte vi to damer der meget venligt fortalte, at vi havde langt igen. Det var man jo glad for at høre, da det modsatte, ikke at have langt igen unægteligt ville have forekommet os lidt ubehageligt. Nu, vi skulle ikke helt til Kåsa, da vi altid i god tid før bestemmelsesstedet holder en god rast. Det ser så lidt godt ud, når man skal støtte hinanden over tunet til hyttens dør. Kåsa er et godt sted at besøge. Nok mangler pejsen, men stuens lidenhed giver altid lejlighed til hyggeligt samvær.

Sammen med et hyggeligt ægtepar fra Oslo, der på 4 uger havde gjort store dele af Norge, tog jeg med Ivar Vasslis Volvo ned til Oppdal for her at starte dagturen ned gennem landet (lidt af det) til Oslo.

Min rejsefælle der havde mere ferie tilbage, forsvandt atter ind over vidderne med retning mod Trollheimshytta, som han efter sigende havde været med til at lukke. Derefter gik han heldig som altid, til Jøldalshytta, hvor han naturligvis kom med til Magnas 50-års fødselsdag. Sådan er alt i livet så ulige fordelt.

For mit eget vedkommende var en kort, men dejlig ferie slut. En ferie i et område, hvor man kan sige alle er lige, måske på grund af sportslig påklædning, eller måske på grund af en natur, der får os alle til at føle vor lidenhed, mens vi nyder dens storhed.